

Etikai Kódex

A Közgazdaságtudományi Kar (a továbbiakban: Kar) Kari Tanácsa az oktatók, az egyéb munkakörben dolgozó munkatársak és a hallgatók etikus magatartási normáinak rögzítése érdekében az alábbi Etikai Kódexet hirdeti ki:

1. Általános etikai követelmények

1.1. A Kar elkötelezett az emberi méltóság tisztelete, az egyenlő bánásmód követelményének betartása, a hátrányos megkülönböztetés, a rasszista megnyilvánulások tilalma és a véleménynyilvánítás, a tanulás, az oktatás, a kutatás szabadsága iránt.

1.2. A Kar tiltja a katedra nyilvánosságának, valamint a kari infrastruktúrának pártpolitikai célokra, politikai-vallási meggyőző tevékenységre való igénybevételét.

1.3. A Kar határozottan tiltja a vezetői beosztással, vezetői testületi tagsággal való visszaélést és bármilyen személyes vagy szervezeti előnyszerzést.

1.4. A Kar elvárja a döntésekben az összeférhetetlenség szabályának figyelembe vételét, különös tekintettel a (párt-) politikai tevékenységre, rokoni és gazdasági kapcsolatokra. A beosztott munkatársakkal szemben világos követelményeket és elvárásokat fogalmaz meg, munkájukat következetesen és pártatlanul értékeli. A szervezeti egységekben a beosztott munkatársak szakmai tevékenységét, tudományos előmenetelét, képzsét, továbbképzését támogatja.

2. Oktatásetikai követelmények

2.1. A Kar elvárja minden polgárától az intézményéhez való lojalitást, az oktató és a nem oktató kollégák közötti kapcsolataikban az emberi méltóság tiszteletben tartását, a kölcsönös tisztelet tanúsítását.

2.2. A Kar elutasítja a hallgatókat sértő magatartásformákat és ügyel a vizsgák tisztaságára.

3. Tudományetikai követelmények

3.1. A tudományos kutatást a Kar oktatói, kutatói és PhD hallgatói a vonatkozó nemzetközi, hazai és intézményi irányelveknek és szabályoknak, így különösen az Európai Unió Általános adatvédelmi rendeletének (GDPR), az MTA Tudományetikai Kódexének, a PTE tudományos kutatási és fejlesztési tevékenységről szóló szabályzatának megfelelően, az abban foglaltakat szem előtt tartva tervezik meg, hajtják végre és publikálják. Ezek a kutatásetikai elvek kifejezetten:

- a) Megbízhatóság, amely a kutatás minőségének biztosításában nyilvánul meg és tükröződik a tervezésben, a módszertanban, az elemzésben és az erőforrások felhasználásában;

- b) Öszinteség, amely a kutatás átlátható, tisztességes, teljes körű és elfogulatlan módon történő kidolgozásában, végrehajtásában, felülvizsgálatában, jelentésében és kommunikálásában nyilvánul meg.
- c) Tisztelet, amely a kollégák, a kutatásban résztvevők, a kutatás tárgyai, a társadalom, az ökoszisztémák, a kulturális örökség és a környezet felé nyilvánul meg.
- d) Felelősségvállalás a kutatásért az ötlettől a publikálásig, annak irányításáért és szervezéséért, a képzésért, a felügyeletért és a mentorálásért, valamint annak tágabb társadalmi hatásaiért.

3.2. A Kar elvárja a közös tudományos munka, kutatás esetén az egyéni teljesítmények világos megjelenítését; ugyanennek érvényesítését a hallgatói, illetve doktorandusz közreműködéssel folyó közös kutatásban. A Karon, a Kar eszközeivel, illetve forrásaival elért kutatási eredmények publikálásakor a szerzők feltüntetik a Kar nevét. A közlemények, pályázatok bírálata esetén a bíráló betartja az összeférhetlenségi és titoktartási követelményeket.

3.3. A Kar határozottan tiltja mások tudományos eredményeinek, szövegeinek átvételét és sajátként való feltüntetését. A mesterséges intelligencia használatával kapcsolatban a [Kar mesterséges intelligencia használatára vonatkozó irányelvei](#) irányadók.

3.4. Amennyiben a tudományos kutatás humán alanyok bevonásával történik, a Kar kutatói különös figyelemmel járnak el annak érdekében, hogy a humán alanyokon végzett kutatások a 3.1. pontban hivatkozott szabályoknak és elveknek megfelelően kerüljenek lebonyolításra. Így különösen

- a) a kutatásban való részvételnek önkéntesnek kell lennie, és egyértelmű, tájékoztatáson alapuló beleegyezésre (informed consent) kell épülnie;
- b) a kutatás megkezdését megelőzően az alanyokat tájékoztatni kell az empirikus vizsgálat céljáról, folyamatáról, tartalmáról, az őket érintő és a kutatás során rögzített adatok, információk köréről, azok tárolásának módjáról valamint felhasználásáról, a kutatási eredmények közlésének várható módjáról, valamint a kutatásban való részvétel potenciális kockázatairól, továbbá minden olyan információról, amit a GDPR 13. cikke szerint az adatkezelőnek az érintett rendelkezésére kell bocsátania, így kifejezetten az adatok kezeléséről szóló tájékoztatót;
- c) a tájékoztatást követően, az abban foglaltak ismeretében a kutatás alanyai részvételi szándékukat írásbeli beleegyezéssel erősítik meg;
- d) a kutatás során csak a kutatás céljához szükséges adatokat szabad gyűjteni, azokat biztonságosan és lehetőség szerint a résztvevők beazonosítását nem lehetővé tévő módon kell tárolni;
- e) a kutatásnak minimalizálnia kell a kutatásból eredő, résztvevőket érintő kockázatokat, biztosítania kell az arányosságot a terhek és előnyök viselése terén, és külön védelmet kell biztosítania a kiszolgáltatott csoportok számára;
- f) minden kutatásnak megbízható tudományos módszereket kell követnie, és az eredményeket a tudományos etikai elvek betartásával kell közölnie;
- g) minden, humán alanyok bevonásával végzett kutatás előzetes etikai vizsgálatot és jóváhagyást igényel;
- h) a kutatás résztvevőinek joguk van hozzáférni személyes adataikhoz, azokat kijavítani vagy törölni, továbbá joguk van a kutatásban való részvételüket felfüggeszteni, lemondani,

vagy a korábban megadott hozzájárulást visszavonni, továbbá élhetnek a GDPR által biztosított egyéb jogaikkal is. az adatkezelési tájékoztatóban foglaltak szerint.

4. Az oktatási feladatokat végzőkkel szembeni általános etikai elvárások

4.1. Az oktatási feladatokat ellátó közalkalmazottak és a megbízott óraadók (a továbbiakban: oktató) feladataikat a tudományuk iránt elkötelezetten és a szervezeti szabályoknak megfelelően végzik. Az oktatók mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a hallgatóik elsajátítsák a tantárgyak körébe tartozó korszerű kompetenciákat.

4.2. Az oktató figyelemmel kíséri az általa művelt diszciplína fejlődését, és a modern ismereteket, kompetenciákat legjobb tudása szerint beépíti az oktatásba.

4.3. Az oktató tevékenységével elősegíti a hallgatók szakmai és emberi fejlődését is. Ennek érdekében fellép az oktatást, tanulást megzavaró viselkedéssel és jelenségekkel szemben.

4.4. Az oktatók a döntéseiket tárgyilagosan hozzák meg. Kerülik (pl. felvételinél, a vizsgákon) a személyes ismeretségből eredő előnyös vagy hátrányos elbírálást, valamint a nemi, etnikai, vallási, politikai és egyéb szempontú megkülönböztetést.

4.5. Az oktatók nyitottan, támogatásra, segítségre készen fogadják a szakmai vagy egyéb, az oktatással kapcsolatos kérdésekkel hozzájuk forduló hallgatókat.

4.6. Az oktatók kizárólag a tanulmányi, illetve egyetemi ügyekkel kapcsolatban adnak iránymutatást a hallgatóknak.

4.7. Az oktatók nem élnek vissza az oktató-hallgató közötti függőségi viszonyal.

4.8. Az oktatók a tanórákat a megadott helyen és időpontban pontosan, felkészülten tartják meg, magatartásukkal, megjelenésükkel jó példát mutatnak a hallgatók számára. Az esetleges változásokról a hallgatókat megfelelő módon és időben tájékoztatják.

4.9. Az oktató mindenkor a hallgatók számára elérhető szakmai anyagot jelöl meg tananyagként, melyet a hallgatók számára feldolgozható, elsajátítható módon ad át az előadásokon és a gyakorlatokon.

4.10. Az oktató a tantárgy tartalmáról, követelményeiről, kötelező és ajánlott irodalmairól megfelelő tájékoztatást ad a hallgatóknak a félév megkezdésekor.

4.11. Az oktató a hallgatói munka érdemi közreműködésével született publikációkat csak a hallgatóval együtt (a hallgatót szerzőtársként megjelölve) közöl.

4.12. Az oktató a számonkérés során biztosítja a fogyatékkal élő hallgatóknak az őket megillető kedvezményeket, továbbá a Kari Tanulmányi Bizottság határozatának megfelelően a kedvezményes tanulmányi rendhez kapcsolódó kedvezményeket.

4.13. Az oktató a munkájával kapcsolatos hallgatói visszajelzéseket, véleményezést figyelembe veszi, munkájának minőségi fejlesztése érdekében a legjobb tudása szerint felhasználja.

4.14. Az oktató:

- a) világosan tájékoztatja a hallgatót a szakmai, oktatói elvárásairól,
- b) felkészíti a hallgatókat a vizsgákra/számonkérésekre,
- c) ismerteti a hallgatókkal a teljesítmény típusát és követelményeit,
- d) tájékoztatja a hallgatót a vizsgák feltételeiről, idejéről, helyéről,
- e) a fenti követelményeket egységesen és következetesen alkalmazza,
- f) gondoskodik arról, hogy a hallgatók a vizsgakérdéseket a számonkérés időpontja előtt
- g) jogosulatlanul ne szerezzék meg,
- h) a számonkérési követelményszintet úgy szabja meg, hogy az a kurzus elvégzése után
- i) teljesíthető legyen a hallgatók számára,
- j) az oktató megfelelő számú, egyenletes elosztású vizsgáztatási/számonkérési alkalmakat
- k) biztosít a hallgatók részére,
- l) a szóbeli vizsgákat úgy szervezi meg, hogy elkerülje a négy szemközti helyzetet,
- m) a számonkérés megkezdése előtt ellenőrzi a hallgató személyazonosságát,
- n) figyelmezteti a hallgatókat a számonkérés során meg nem engedett eszközök és módszerek
- o) alkalmazásának következményeire,
- p) a meg nem engedett eszközök használatának megakadályozásával védi a korrekt magatartást
- q) tanúsító hallgatók érdekeit,
- r) az otthoni feladatok ellenőrzésekor meggyőződik az önálló hallgatói munkáról,
- s) a hallgató teljesítményét nyilvános és egységes szempontok alapján, elfogulatlanul értékeli,
- t) a teljes mértékben vagy részben sikertelen vizsga esetén - a hallgató kérésére - tudomására
- u) hozza az értékelés indokait,
- v) betartja a hallgatók adatainak kezelésére vonatkozó szabályokat,
- w) a szóbeli vizsgák méltóságát a ruházatában, megjelenésében is kifejezi.

4.15. Az oktatók minden tevékenységükben lojálisak a Karukhoz, a kollégáikkal szemben jóindulatot tanúsítanak, egymás munkáját lehetőségeikhez mérten segítik. Az oktatók tiszteletben tartják egymás szakmai portfólióját, oktatási, kutatási tevékenységét.

4.16. Az oktatók munkájuk során figyelembe veszik a Kar minőségpolitikáját és minőségcéljait, azokkal összhangban végzik tevékenységüket.

4.17. A Kar nemzetközi (idegen nyelvű) programjain oktatók elfogadják és követik az adott programra jellemző magatartási és etikai normákat, a konkrét program tájékoztatójában (handbook) foglaltakat.

4.18. Az oktatók a Kar szakmai és közéleti rendezvényeit aktív jelenlétükkel megtisztelik, valamint tartózkodnak a rendezvényt zavaró magatartástól (késés, idő előtti távozás, a rendezvény egyéb módon történő megzavarása).

4.19. Az oktatók tiszteletben tartják a Kar környezetvédelmi törekvéseit (szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, stb.), és ezekkel ellentétes tevékenységet nem folytatnak a Kar területén.

5. Az oktatást segítő feladatokat végzőkkel szembeni általános etikai elvárások

5.1. Az adminisztrációt végző munkatársak:

- a) pontosan és lelkiismeretesen végzik munkájukat. Mind az oktatóknak, mind a hallgatóknak segítségére vannak, naprakész információk birtokában tájékoztatják a hozzájuk fordulókat.
- b) a munkájuk magas színvonala érdekében alkalmazzák a rendelkezésre álló informatikai és irodai infrastruktúrát.
- c) fellépnek minden, az oktatási-tanulási környezetet megzavaró viselkedéssel, jelenségekkel szemben.
- d) nyitottan, támogatásra, segítségre készen fogadják a kérdésekkel, kérésekkel hozzájuk forduló oktatókat, hallgatókat.
- e) tiszteletben tartják az oktatók és a hallgatók személyes adatait és megakadályozzák a bizalmas információk kiadását.
- f) minden tevékenységükben lojálisak a Karukhoz, a kollégáikkal szemben jóindulatot tanúsítanak, egymás munkáját lehetőségeikhez mérten segítik.
- g) munkájuk során figyelembe veszik a Kar minőségpolitikáját és minőségcéljait, azokkal összhangban végzik tevékenységüket.
- h) munkájuk során tiszteletben tartják a Kar környezetvédelmi törekvéseit (szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, stb.), és ezekkel ellentétes tevékenységet nem folytatnak a Kar területén.

5.2. A Kari marketingtevékenységet végzők a Kar népszerűsítését, imázsának növelését tartják szem előtt. Ebben legjobb szakmai tudásuk szerint segítik a kar munkatársait, a szakmailag megfelelő kezdeményezéseket erőforrásaik figyelembevételével, lehetőségük szerint felkarolják.

5.3. Az adminisztrációt végző munkatársak az őket érintő kari szakmai és közéleti rendezvényeket aktív jelenlétükkel megtisztelik, valamint tartózkodnak a rendezvényt zavaró magatartástól (késés, idő előtti távozás, a rendezvény egyéb módon történő megzavarása).

6. A hallgatókkal kapcsolatos etikai normák

6.1. Etikai vétséget követ el a korrekt szakmai tevékenység normáit megszegő hallgató, és/vagy, aki társaival szemben tisztességtelen előnyre tesz szert.

6.2. Etikai vétséget követ el az a hallgató is, aki zárthelyi számonkéréskor vagy házi dolgozat elkészítésekor olyan segédeszközöket használ, vagy kísérel meg felhasználni, amelyeknek igénybevételére oktatója nem adott felhatalmazást; írásbeli vagy szóbeli számonkéréskor más személytől veszi át a helyes választ akár személyesen, akár elektronikus eszközön keresztül; írásbeli vagy szóbeli számonkéréskor maga helyett más személyt bíz meg a feladat teljesítésével, vagy más helyett kísérli meg a teljesítést.

6.3. A hallgató nem használ, másnak nem ad és mástól nem fogad el meg nem engedett segítséget a számonkéréseknél.

6.4. A hallgató egy másik hallgató vagy más személy által összegyűjtött anyagot sajátjaként nem tüntet fel. Más kutatását, munkáját, illetve annak összefoglalását önálló munkaként nem szerepelteti, nem mutatja vagy nyújtja be. E követelményeket a házi dolgozatok és szakdolgozatok esetében is betartja.

6.5. Etikai vétségnek minősül a más személlyel vagy személyekkel együtt végzett közös munkának a saját, önálló munkaként való feltüntetése, illetve a közös munkában való részvétel mértékének meghamisítása.

6.6. Etikai vétséget követ el az a hallgató, aki ugyanazt az anyaggyűjtést, kutatást és/vagy ezek írásbeli összefoglalását egyidejűleg több oktatóhoz is benyújtja. E szabály megszegése független a hallgató motivációjától, ami lehet tanulmányi előmenetel, kreditpontok szerzése vagy más előnyhöz jutás.

6.7. A hallgató a Karon tanultakat a Karral szemben, vagy rosszindulatú célra nem használja fel. Vétségnek minősül bármilyen jogosulatlan behatolás mások számítógépébe, szakmailag nem biztonságosnak tartott megoldások alkalmazása.

6.8. A vizsgán a hallgató igazolja személyazonosságát.

6.9. A szóbeli vizsga komolyságát és méltóságát, valamint a Kar rendezvényeinek ünnepélyességét a hallgató ruházatával is kifejezi.

6.10. A hallgató a munkája során saját kutatási eredményeinek közlésekor betartja mind a jogszabályi, mind az egyetemi előírásokat. A mesterséges intelligencia használatával kapcsolatban a vonatkozó kari szabályzatok irányadók.

6.11. A hallgató a társai munkáját, szakmai előmenetelét tisztességes, megengedett eszközökkel segíti.

6.12. A hallgató a saját személyére vonatkozó adatszolgáltatásnál (pl. pályázatok) a valóságnak megfelelő adatokat közöl.

6.13. A hallgató a véleménynyilvánításai során a felvetett kérdésekre a valóságnak megfelelő, korrekt, megfontolt, tárgyilagos választ ad. E követelményekre különösen figyel a Feedback felmérések során.

6.14. A Kar nemzetközi (idegen nyelvű) programjain tanulmányokat folytató hallgatók elfogadják és követik az adott programra jellemző magatartási és etikai normákat, a konkrét program tájékoztatójában (handbook) foglaltakat.

6.15. A hallgatók a Kar érdekkörébe tartozó és a Kartól független online kommunikációs vagy értékelési felületeken egyaránt a valóságnak megfelelően, korrekten, megfontoltan, tárgyilagosan nyilatkoznak.

6.16. A hallgató tantermi viselkedésével kapcsolatos általános elvárások az alábbiak:

Pontosság: A hallgató pontosan, lehetőleg néhány perccel az óra megkezdése előtt megérkezik a tanteremhez.

Figyelem: A hallgató figyelmesen követi a tanórákat és azt semmilyen módon nem zavarja meg, figyel az oktatóra és hallgatótársára is. Tanóra közben beszélgetésben csak az oktató kérésére (például interaktív órákon, csoportos feladatoknál) vesz részt.

A tanterem elhagyása: A hallgató a tanórák alatt csak sürgős vagy elengedhetetlen okból hagyja el a tantermet.

6.17. A hallgatók tiszteletben tartják a Kar környezetvédelmi törekvéseit (szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, stb.), és ezekkel ellentétes tevékenységet nem folytatnak a Kar területén.

7. Az intézetekkel kapcsolatos etikai normák

7.1. Az intézetek tiszteletben tartják egymás szakmai portfólióját, oktatási, kutatási tevékenységét.

7.2. A Kar érdeke az intézetek együttműködése, ezért az intézetek egymásra szakmai partnerként tekintenek, nem rivalizálnak egymással, egymás munkáját nem akadályozzák.

8. A Kódexben foglalt szabályok megsértésének bejelentése, kapcsolódó intézkedések

8.1. Az etikai normák megsértését, vagy annak gyanúját bejelentheti a sértett, vagy bárki, aki e tényről hitelt érdemlően tudomással bír. A bejelentés megtehető szóban vagy írásban a programvezető, szervezeti egység vezető, illetve közvetlenül a kari vezetés vagy hallgatói szervezetek felé.

8.2. A bejelentést a Kari Fegyelmi és Etikai Bizottság vizsgálja meg, és a hatályos egyetemi szabályzatokat is figyelembe véve lefolytatja a megfelelő eljárást és indokolt esetben intézkedési javaslatot tesz a dékának.

8.3. Amennyiben az etikai vétségben a Kari Fegyelmi és Etikai Bizottság érintett, akkor a Dékán az adott eset kivizsgálására ad hoc bizottságot hoz létre, melybe a Kari Fegyelmi és Etikai Bizottság tagjai nem delegálhatók.

Pécs, 2026. augusztus 24.

Prof. Dr. Takács András
dékán